

Do usnesení, jímž udělen byl příklep exekučně dražených nemovitostí, podali rekurs dlužníci. Rekursní soud odmítl rekurs jako nepřipustný, z moci úřední však zrušil příklep ohledně dražených nemovitostí a usnesení o něm a uložil prvému soudu, by vyčkaje pravomoci, vydal nové usnesení a zařídil, čeho dále třeba. Důvody: Jest věci rekursního soudu, by zkoumal, zda tu není příčina ke zrušení příklepu, na kterou jest dle §u 184 ex. ř. vzítí zřetel z úřední moci (rozhodnutí ze dne 29. května 1912, č. j. R III 550/11 a ze dne 22. listopadu 1899, č. j. 15.045, viz Hartman ex. ř. str. 728). Důvodem zrušení jest, že v tomto případě nebyla zachována předepsaná jednoměsíční lhůta §u 184 čís. 1 ex. ř. Lhůtu tuto jest dle rozhodnutí ze dne 12. srpna 1902, čís. 10.227 (viz Hartman ex. ř. str. 683) počítati ode dne, kdy byla dražební vyhláška na soudní desce upevněna (v Úředních novinách uveřejněna). Na dražební vyhlášce, upevněné na soudní desce, jest sice potvrzeno úředně, že byla vyvěšena dne 30. října 1925. Avšak v Úředním listu Československé republiky byla tato vyhláška uveřejněna v čísle ze dne 24. listopadu 1925, čís. 268, kdežto dražba byla již vykonána dne 3. prosince 1925, takže jednoměsíční lhůta § 184 ex. ř. čís. 1 není zachována (§§ 71, 169 ex. ř.). Jelikož dále nedodržení nejméně jednoměsíční lhůty mezi nařízením dražebního roku a rokem samým jest důvodem odporu a příčinou odepření příklepu, ku které jest přihlížeti z úřadu, musely býti jak příklep, tak i napadené usnesení z moci úřední zrušeny.

Nejvyšší soud k dovolacímu rekursu vymáhajícího věřitele zrušil napadené usnesení v odstavci, jímž byly příklep a usnesení o něm zrušeny.

Důvody:

Rekursní soud zrušil neprávem z úřední moci usnesení exekučního soudu o udělení příklepu, protože lhůta mezi dnem, kdy dražební rok byl ustanoven, a mezi dražebním rokem nečinila proti předpisu §u 184 čís. 1 ex. ř. ani měsíc. K tomuto důvodu odporu proti příklepu (§ 184 čís. 1 ex. ř.) lze přihlížeti jen na odpor některého účastníka, neboť z moci úřadu je přihlížeti podle §u 186 prvý odstavec ex. ř. toliko k důvodům §u 184 čís. 2 až 4, 6 a 7 ex. ř. a nikoli tedy k ostatním důvodům uvedeným v §u 184 čís. 1, 5 a 8. Rekursní soud dovolává se pro svůj opačný názor mylně posledního odstavce §u 184 ex. ř. Tam je sice nařízeno, že důvody pro odpor uvedené mají býti z povinnosti úřadu zjištěny, ale předpis ten má podle svého jasného znění na mysli jen důvody, některou stranou k odporu oprávněnou k platnosti přiváděné, ale nenařizuje, že by k některým vadám exekučního řízení mělo býti přihlíženo z úřední moci. O tom je příslušný předpis obsažen v prvém odstavci §u 186 ex. ř. a tam o vadě naznačené v §u 184 čís. 1 ex. ř. není řeči.

Čís. 5928.

O odškodném za vyvlastněné pozemky podle §u 49 vodního zákona pro Čechy jest jednati v řízení mimosporném.

Vyšetřenou obecnou cenu při vyvlastnění nemovitostí nelze zvyšovati o dávku z přírůstku hodnoty a dávku z majetku (přírůstku na majetku).

(Rozh. ze dne 13. dubna 1926, R I 275/26.)

Odškodné za pozemky, vyvlastněné ku vodním stavbám, stanovil soud první stolice 23 Kč za 1 m². Rekursní soud napadené usnesení potvrdil. **D ů v o d y:** Dle §u 87, druhý odstavec zems. zák. pro Čechy ze dne 28. srpna 1870, čís. 71 z. zák. má soud stanoviti odškodné za vyvlastněné pozemky, nespokojí-li se strany s rozhodnutím správního úřadu. Zákon nestanoví, jak má se odškodné zjistiti. Jest proto použití obdobně ustanovení §u 22 a násl. zákona ze dne 18. února 1878, čís. 30 ř. zák., týkajícího se pozemků potřebných pro stavbu železnice. Odškodným, jehož se má dostati vyvlastněnému, má mu býti nahrazena obecná cena pozemku, po případě i jiné újmy majetkové, které mu byly způsobeny vyvlastněním (rozh. sb. n. s. čís. 1362). Obecnou cenou rozumí se dle §u 305 obč. zák. cena prodejní, které by se bylo bývalo docílilo vzhledem k době, kdy byly pozemky vyvlastněny, a k tehdejšímu poměrům (sb. n. s. čís. 706). Znalec podal posudek, že, rozeznáváje mezi cenou obecnou, kterou jest cena pro každého bez úmyslů spekulativních, a cenou prodejní, která se řídí nabídkou koupěchtivých, odhaduje pozemky ty penízem 20 Kč za 1 m², jenž jest cenou obecnou; při roku ku slyšení stran prohlásil znalec, že při tom nepřihlízel ani ke státní dávce z majetku a přírůstku na majetku, ani k zemské dávce z přírůstku hodnoty a opravil svůj odhad na 23 Kč, poukazuje k tomu, že dávky ty dosahují asi 25% ceny docílené, a dodatečně slyšen prohlásil, že prodejní cena pozemků, již bylo by lze bývalo docílit, činí 23 Kč (rozh. sb. n. s. čís. 1456), nesl-li by vyvlastněný sám všechny ty dávky.

N e j v y š š í s o u d stanovil odškodné 20 Kč za 1 m².

D ů v o d y:

Nejdříve dlužno zkoumati přípustnost nesporného řízení, ježto § 87 vod. zák. pro Čechy dle doslovu svého dán jest jen pro případy §u 38 téhož zák., tedy pro případy §§ 28 a 37 téhož zák., nikoli ale pro případ §u 49 tamže, o nějž se právě jedná. Přes to, že Pražák, Enteignung, 1877, str. 305 odkazuje věc na pořad práva, jak výslovně praví na pořad žaloby neboli práva procesního, nelze se k náhledu tomu přikloniti, neboť všechny novější předpisy o odškodnění za vyvlastněné neb odstoupené pozemky odkazují na řízení nesporné, aspoň je patrně na myslí mají, byť je výslovně technickým termínem »řízení nesporné« nejmenovaly. Tak se myslí zejména řízení nesporné v §u 30 zák. ze dne 18. února 1878, čís. 30 ř. zák. o vyměření odškodného za pozemky vyvlastněné k účelům železničním, kde se řádný pořad práva výslovně za nepřipustný prohlašuje, dále v zákoně ze dne 30. června 1884, čís. 117 ř. zák., jenž v §u 15 na tento železniční vyvlastňovací zákon odkazuje, a dále právě i v §u 87 vod. zák. pro Čechy, dále v § 9 zák. ze dne 16. dubna 1873,

čís. 77 ř. zák. a m. j. Jestliže tedy dvorské dekrety u Pražáka n. u. m. pozn. 9 citované odkazují na »pořad práva« (Rechtsweg), tedy to sluší, jak se z protivy, ve které toho výrazu tam užito jest, totiž z protivy administrativní (politický) pořad a právní pořad, jasně podává, rozuměti ve smyslu ne pořadu právního co pořadu řízení sporného, nýbrž pořadu soudního, který v sobě zavírá i řízení nesporné. A to platí zvláště také o dekretu dyor. kanceláře ze dne 13. května 1832, čís. 2563 sb. z. s., jehož se i Žalud ve svém Wasserrechtsgesetz 1911 str. 473 dovolává, a který tam vůbec neprávem citován jest, ježto nemá, jak Žalud mylně se domnívá, platnosti všeobecné, nýbrž platí jen pro škody způsobené »postavením zdravotních kordonů.« Není tedy pražádné závady, aby se Šu 87 vod. zák. pro Čechy neužilo obdobně i pro případ Šu 39 téhož zák., takže i odst. 2 tohoto Šu zde místo má. To bylo zkoumati z úřední povinnosti. Ve věci samé dlužno stěžovatelce dáti za pravdu. Neboť jak ze znalceva posudku několikrát právě v tom kuse doplňovaného plyne, činí obecná cena 1 m² u odstoupených pozemků 20 Kč, a jen proto, že odstupující vlastníci budou musit platit dávku z přírůstku hodnoty a dávku z majetku a přírůstku jeho, o nichž myslí, že by, ježto v kupních smlouvách se pravidelně přesunují na nabyvatele, měla je vyvlastněncům aspoň s polovice hradit strana vyvlastňující, zvýšil cenu tu na 23 Kč za 1 m². Zřejmě to tedy učinil z právního omylu, nevěda, že dávky ty stihají převodce a nemohou míti právně na odhad žádného vlivu. Stávali se, že převodce přesune je ve smlouvě na nabyvatele, je vlastně převodní (kupní) cena o to větší a je jen dvojnásobkem vyjádřena, činíť smlouvenou kupní cenu plus přesunutě dávky. Tak to znalec ale nemyslí, nýbrž tvrdí a setrvává při tom, že odhadoval pozemky bez ohledu na dávky a jen myslí, že by majitelé byli poškozeni tím, že nuceni jsouce platiti dávky neobdržely by cenu odhadní v plné hodnotě a proto, jak praví »rektifikoval« cenu tak, aby tuto újmu napravil. Ta újma ale stihá převodce dle zákona z převodní ceny právem. Jestliže tedy na konec řekl, že v obecné ceně 20 Kč nezakalkuloval hořejší dávky, bylo to v pořádku, oproti čemuž není v pořádku, když dodal, že právě vzhledem k tomu zvýšil prodejní cenu na 23 Kč.

Čís. 5929.

Odhad za účelem odškodnění za vyvlastněné pozemky k účelům železničním.

Zda jde o pozemky stavební, jest posouditi dle stavebního ruchu v místech, kde jsou vyvlastňované pozemky. Za pozemky jest přiznati jich prodejovou hodnotu.

Zásad odhadního řádu nemovitostí lze pravidelně užiti i v řízeních, pro něž nebyla jeho platnost stanovena.

»Dobrovolným« odhadem ve smyslu Šu 272 nesp. říz. jest každý odhad v řízení nesporném, třebas se konal jen na návrh jedné strany.

Proti určení odhadní ceny možno sice bez obmezení brojiti, lze ji však změnit jen tehdy, jde-li o zřejmé přestoupení hranic, v nichž se